

DRIEMASTER

De politieke draagkracht van het kabinet Biesheuvel op het gebied van lonen en prijzen

Reeds sinds Prinsjesdag 1971 zijn Barend en zijn bemanning hevig ge-
attaqueerd over hun passieve houding
inzake de bestrijding van de inflatie,
die onze economie langzamerhand
ernstig dreigt te gaan ontwrichten en
tegelijk de sociale rechtvaardigheid
tot een aanfluiting maakt.

Dit keer willen we niet onze mening
aan die van de vele anderen toevoe-
gen, omdat deze aansluit bij die van
praktisch alle economen. Het zou de
zaak bovendien niets veranderen er
daarbij de afdeling Zuidlaren van de
JOVD er het zoveelste stuk voor haar
bij bezorgen.

Daarom dit keer een soort draaiboek
van een groot aantal belangrijke ge-
beurtenissen en uitspraken, waaronder
die van verscheidene prominente des-
kundigen. De meningen van werkne-
mers, werkgevers en regering zijn
weggelaten, omdat de eerste twee
groepen niets beters blijken te kunnen
dan anderen de schuld te geven en
laatstgenoemde partij kennelijk geen
andere mening heeft dan afwachten
en maar vertrouwen dat de anderen
vanzelf verstandig zullen worden.

Oktober 1971

De 10 moties van de oppositie n.a.v.
de algemene politieke en financiële
beschouwingen zijn alle verworpen.
Daaronder ook die van De Goede
(D '66) die de regering voor 15 no-
vember van ieder jaar meerjarenra-
mingen wilde laten uitbrengen.

Handelsblad-N.R.C., 9 oktober 1971

Deze krant herinnert aan de eerste
100 rumoerige dagen van het kabinet
Biesheuvel, dat het grootste begro-
tingsgat aller tijden getoond heeft.
De kwaliteit van de regeringsfrakties
is zwak, vindt dit blad.

Volkskrant, 22 oktober

Hierin wordt de oud-minister van Econ.
Zaken, dr. Andriessen, geciteerd: „Het
volgend jaar een prijsstijging van 7%
en een loonstijging van 14 tot 15%.
Een dergelijke ontwikkeling heeft toch
niets meer met wezenlijke inflatiebe-
strijding te maken.” Desgevraagd
geeft hij zijn alternatief: „Ik zou in
een situatie als deze drastische maat-
staven uitvaardigen voor een prijzen-
en loonstop, althans tijdelijk, zoals in
de V.S.”

A.N.P., 1 november

De SER-commissie van econ. des-
kundigen, onder voorzitterschap van
prof. Schouten, adviseert om de stij-
ging van de loonsom t.o.v. 1971 ge-
durende drie jaar telkens met twee
punten te verlagen. Na 4 jaar kan de
nominale groei dan op 8% per jaar
komen en de daarbij behorende prijs-
stijging op 3 tot 4%.

Elseviers Magazine, 6 november

Deze roept uit: „Regering, regeer”.
E.M. verwacht nl. weinig van overleg
tussen werkgevers en werknemers
aangaande inflatiebestrijding. „Pres-
siegroepen zijn niet bij uitstek de aan-
gewezenen om het nationale belang
te zien. Daarvoor is de regering.”

De politieke draagkracht van het
kabinet Biesheuvel
door J. H. Lambers.

De essentie van het defensiebeleid
door Roy Lantain.

Stedebouw
door J. A. Weggemans.

Inkomensverdeling in Nederland
door J. H. Lambers.

De JOVD moet op de bres voor de
geestelijke vrijheid van de mens
door Anneke Gijsberts.

Resolutie leefbaarheid.

En veel nieuws uit de organisatie.

A.N.P., 8 november

Het kabinet Biesheuvel besluit op-
nieuw overleg te gaan plegen met de
Stichting van de Arbeid. „We zullen
met elkaar over een aantal zaken pra-
ten. We zullen nog niet ingrijpen, om-
dat we nu nog vasthouden aan de
vrije loonpolitiek.”

Parool, 10 november

Volgens prof. Pen is het beperken van
de loonstijging in 1972 tot 4% ècht
de enige oplossing. Een stringente
prijstop in aanvulling hierop acht hij
in beginsel juist, maar op het moment
niet opportuun omdat de winsten op
veel plaatsen in de economie te gering
zijn om de bedrijfscontinuïteit te
waarborgen. Pen wil de ondernemers
daarom zelf hun, selectieve, prijspoli-
tiek via hun organisaties laten opdra-
gen.

Financiële Koerier, 12 november

Deze heeft het over de betreuens-
waardige afzijdigheid van de regering
bij het (inmiddels) mislukte loonover-
leg in de Stichting van de Arbeid. De
F.K. vindt een dergelijke passiviteit
toch wel vreemd aandoen voor Neder-
lands grootste werkgeefster en is van
mening dat de regering een goede
kans gemist heeft om een duidelijke
bijdrage te leveren aan het doorbreken
van de loon-prijsspiraal.

Trouw, 23 november

Prof. Goudzwaard vindt de berichten
van het sociaal-economisch front wei-
nig opwekkend. Hij vindt trouwens dat
er nauwelijks een beleid is te verzin-

DRIEMASTER

24e jaargang, augustus 1972.

Maandblad van de onafhankelijke Liberale Jongeren-Organisatie Vrijheid en Democratie (JOVD).

EINDREDACTIE: Mej. A. Gijsberts. HOOFDREDACTEUR: Drs. J. H. Lambers, Helperzoom 349, Groningen, telefoon (050) 57540. LEDEN VAN DE REDAKTIE: Anneke Gijsberts, Ko van Doorn, Jan Weggemans en Duke Dominicus van de Bussche.

REDACTIE- en ADMINISTRATIEADRES: Van Nijenrodestraat 105, Den Haag, telefoon (070) 244787.

Kopij JOVD-JOURNAAL: Nw. Kijk in 't Jatstraat 127 Groningen. Giro 953500.

ABONNEMENTSPRIJS: Minimaal f 7.50 per jaar; voor leden gratis. ADVERTENTIEARTIKELIEN worden gaarne verstrekt door de administrateur. BETALINGEN van advertentie- en abonnementsgelden uitsluitend op giro-rekening 277760 t.n.v. Stichting „De Driemaster” te Den Haag.

ALGEMEEN SECRETARIAAT van de JOVD: Vossenakker 3, Ede. Tel. 08380 - 17170. ALGEMEEN PENNINGMEESTER van de JOVD: Girorekening 953500.

nen tegen deze neerwaartse krachten (t.a.v. werkgelegenheid, red.). Prof. Goudzwaard ziet nog maar één uitweg en wil die wel noemen ook: Een vrij scherp loon- en prijsbeleid, gericht op stabiliteit van lonen en prijzen. Een onmisbare voorwaarde acht hij daarbij dat dit beleid door werkgevers en werknemers volledig wordt ondersteund.

Haagse Post, 24 november

Deze schrijft: „Met het mislukken van het SER-overleg omtrent lonen en prijzen op 19 nov. is voorlopig het doek gevallen over een brok absurd theater.” H.P. geeft ook een draaiboek van de welles-nietes-strijd met als conclusie: „En zo matigt Nederland mateloos voort.”

Parool, 25 november

In het prijzendeбат over de motie van mevr. Brautigam heeft D'66-woordvoerder Terlouw lang niet uitgesloten dat een prijsmaatregel nú gevolgd zou moeten worden door een looningrijpen straks, waarop de zelfverzekerde Langman glimlachend zei: „Dat zal ik noteren.”

A.N.P., 25 november

Het kabinet heeft volgens min.-pres. Biesheuvel de mogelijkheid van een loon- en prijsbeleid „geenszins uitgesloten”. Het wil met deze mogelijkheid echter „uiterst zorgvuldig” omspringen. De regering acht het voeren van een loon- en prijsbeleid pas mogelijk, wanneer de algemene indruk bestaat dat het niet anders kan.

A.N.P., 29 november

De Ministerraad is weer bijeen geweest ter voorbereiding van de gesprekken tussen vertegenwoordigers van het kabinet en die van werkgevers en werknemers.

Algemeen Dagblad, 19 januari 1972

De Europese Commissaris, Barre, noemt de economische ontwikkeling in ons land weinig bemoedigend. Schaduwkanten zijn: een langzame toename van de produktie, verlaging van

het investeringspeil, daling van de uitvoer, uitbreiding van de werkloosheid en een sterke prijsstijging. De heer Barre vindt het van groot belang dat Nederland prijzen en kosten op een stabiel peil houdt.

Dit draaiboek zou nog sterk kunnen worden gecompleteerd. Doch dan zouden we volgens een nieuwe geestelijke stroming in de JOVD weer zo'n vervelend lang verhaal krijgen. Daarom hebben we maar wat met de botte bijl gekapt, net zoals het kabinet Biesheuvel dat gewend is. Maar dit heeft zich daartoe zelf gedwongen, omdat het van tijdig bijschaven aan meerjarenramingen niet wil weten. De gestalte en persoonlijkheid van Barend Biesheuvel wekken overigens ook geen associaties met schaven maar eerder

met het zwaaien van eerdergenoemd bekend voorwerp. En daarbij is meerjarenplanning inderdaad niet nodig.

Het draaiboek zouden we desgewenst nog kunnen doortrekken naar Prinsjesdag 1972. De conclusies kunnen voor de lezers echter nauwelijks nog duidelijker worden. Die zullen we dan ook niet zelf trekken. Wel willen we er aan toevoegen dat we vrezen dat de cyclus zich vanaf Prinsjesdag min of meer zal herhalen, tenzij het kabinet in zijn eigen halfzachtheid uitglijft en die kans is, gezien de recente gebeurtenissen, lang niet ondenkbeeldig. Mocht het effectief tot een kabinetscrisis komen, dan is de draad die door het hiervoor weergegeven draaiboek loopt zeker een van degenen, waarop het kabinet dus misschien afknapt.

jan lambers

Demokratie en gemeenteraden

Het volgen van gemeenteraadszittingen is voor de meeste burgers een onmogelijke zaak. De pers geeft te summiere informatie en bij het bijwonen van een raadszitting kan men zonder kennis van de stukken de discussie nauwelijks volgen. Bovendien is er al veel besproken in de commissievergaderingen van de raad.

Daarom hulde voor het gemeentebestuur van Assen dat op verzoek gratis 4 stel raadsstukken toezendt aan besturen van politieke organisaties. Geïnteresseerde burgers kunnen de raadsstukken gratis afdalen.

Nu kunnen politieke partijen en organisaties als de JOVD de raad kritisch volgen en suggesties doorgeven aan de raad of aan bepaalde fracties. Daarom JOVD-besturen aan het werk in de eigen gemeente. Zorg er voor dat je ook de beschikking gaat krijgen over de raadsstukken en stort je op de lokale politiek. Je komt er door in het nieuws in de lokale pers en als je het goed doet groeit de afdeling.

j.w.

VERKLARING HOOFDBESTUUR

Het Hoofdbestuur van de onafhankelijke Liberale Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie (JOVD) is naar aanleiding van het aftreden van de DS'70-ministers Drees en De Brauw van mening, dat een voortzetting van het kabinet-Biesheuvel, in de vorm van een minderheidskabinet bestaande uit de confessionele partijen en de VVD, ongewenst is.

Een minderheidskabinet zou ernstig afbraak doen aan de politieke duidelijkheid in Nederland, daar een dergelijk kabinet door de kiezers nauwelijks meer gezien kan worden als het resultaat van de laatste verkiezingen.

Derhalve is de JOVD van mening dat door het kabinet op zo kort mogelijke termijn nieuwe verkiezingen uitgeschreven moeten worden en dat voortgaande aan deze verkiezingen een kamerdebat gehouden zal moeten worden waarin volledige opening van zaken wordt gegeven omtrent de oorzaken en achtergronden van de ontstane moeilijkheden.

De essentie van het defensiebeleid

De minderheid in de commissie Van Rijckevorsel stelt, dat de beste garantie voor de veiligheid van West-Europa gelegen is in de voor een eventuele agressor afschrikwekkende werking van de veronderstelde Amerikaanse bereidheid, in geval van een crisis in centraal Europa het gebruik van nucleaire wapens in het scala van reactiemogelijkheden op te nemen. De minderheid erkent dat de conventionele strijdkrachten in het kader van een 'flexibility in response' een essentiële rol vervullen tijdens de fase van crisis-beheersing, maar gelooft tevens dat de huidige inspanningen op het gebied van conventionele bewa- pening te groot is voor de strategische functie die deze strijdkrachten vervullen.

Ervan uitgaande, dat uitvoering van de door de minderheid voorgestelde vermindering van de defensie-inspanning consequenties zal hebben voor het niveau van de bijdragen van de andere Nato-lidstaten, is de kritieke vraag hierbij of voor de Verenigde Staten een dergelijke ontwikkeling aanvaardbaar is. Gezien de opstelling in het verleden van de Amerikaanse regering ten opzichte van de Nato-bijdragen der overige lidstaten, is het waarschijnlijk dat de V.S. van mening zijn dat een vermindering van deze bijdragen onaanvaardbaar is. Immers dan zou de tijd tussen de eerste daden van agressie en het moment waarop de V.S. 'gedwongen' worden hun garantie inhoud te geven door het gebruik van nucleaire wapens te suggereren — met alle gevaren van verdere escalatie daaraan verbonden — onaanvaardbaar verkort worden. Deze

onherroepelijke verlaging van de atoomdrempel, zal naar alle waarschijnlijkheid de Amerikaanse bereidheid de nucleaire garantie jegens West-Europa te handhaven, doen afnemen. Dit zou zich onder andere kunnen uiten in het terugtrekken van het leeuwendeel der Amerikaanse troepen in dit werelddeel, die in geval van een conflict automatisch in de strijd betrokken raken, die Amerikaanse 'deterrent' geloofwaardig maakt.

Gesteld dat genoemde gevolgen, voor zover het de Amerikaanse regering betreft, hoogst onwaarschijnlijk zouden zijn, dan blijft aan een vermindering van defensie-inspanning door de Nato-lidstaten een groot gevaar verbonden.

Het verzet in de V.S. tegen de Amerikaanse aanwezigheid in West-Europa kan dan zo grote vormen aannemen, dat de Amerikaanse regering wellicht tegen haar wil, ertoe gedwongen zal worden zo grote aantallen Amerikaanse troepen uit Europa terug te trekken dat de Amerikaanse deterrent er aanmerkelijk door vermindert.

Een verminderde deterrent zou de Sovjet-Unie kunnen verleiden tot daden van agressie, omdat de ook in de ogen van de minderheid van de commissie Van Rijckevorsel enige garantie voor veiligheid van West-Europa weggevallen zou zijn. Ook zonder dat agressie werkelijkheid zou worden, zou het ontstaan van een dergelijke situatie onverkwikkelijke consequenties hebben voor de stabiliteit en veiligheid van West-Europa, daar elk machtsverwicht ten ene-male afwezig zou zijn.

roy lantain

KURSUS GESPREKSTRAINING

voor leden van politieke (jongeren)organisaties

Georganiseerd door de N.P.J.C.R. in samenwerking met het vormingscentrum De Born te Bennekom.

In het programma komen o.a. de volgende thema's voor:

1. doelgericht werken in en met groepen;
2. informatieoverdracht;
3. het onderkennen van de eigen rol binnen de groep, de rol van de anderen en het leren werken daarmee.

De cursus bestaat uit een serie van twee weekenden, welke plaats vinden op 6, 7 en 8 okt. en op 3, 4 en 5 nov. a.s.

Deelname-prijs voor beide weekenden is totaal f 30.—.

Verdere informatie bij uw landelijk secretaris of bij de N.P.J.C.R., Nw. Zijds Voorburgwal 92, Amsterdam, tel. 020-224592.

VERSCHEIJNING DRIEMASTER VER- TRAAGD WEGENS VERBLIJF VAN DE COPY IN ATHENE

De copy van uw blad Driemaster is al enige jaren gewend in gezelschap van uw eindredactrice op reis te gaan. Tijdens een internationaal verblijf wordt dan de laatste hand aan uw blad gelegd. Tot op heden verliep dat altijd uitstekend. De copy van dit nummer prefereerde het kennelijk om alleen op reis te gaan en koos een heel ander reisdoel. Toen uw eindredactrice in Helsinki de bodem betrad, bleek de koffer waarin de copy was gehuisvest niet meegekomen te zijn. Dank zij de mogelijkheid van telex is koffer met 'important papers' uiteindelijk via Helsinki vanuit Athene op Schiphol aangekomen.

Friesch Groningsche Hypotheekbank N.V.

pandbrieven

een veilige belegging met zeer hoog rendement

STEDEBOUW

In het vorige nummer van de Driemaster zijn Ko van Doorn en Jan Lambers reeds ingegaan op de invloed van het verkeer op ons leefmilieu. Daarbij is al een verband gesignaleerd tussen de vormen van verkeer en die van het wonen. In dit artikel doen we het omgekeerde: we gaan uit van het woonmilieu met uitlopers naar het verkeersprobleem.

Laten we voor de duidelijkheid eens teruggaan naar de globale ruimtelijke situatie van onze steden en dorpen omstreeks 1950. (We gaan dan via het heden ijnen doortrekken naar de toekomst). In die eerste na-oorlogse jaren was er een grote achterstand in de woningproductie en in een situatie van loon- en prijsbeheersing is geprobeerd die achterstand met zo goedkoop mogelijke massabouw in te halen. Ons land telde in 1950 omstreeks 10 miljoen inwoners, een aantal dat door de na-oorlogse geboortegolf snel groeide (enkele jaren 1.5-1.8% per jaar). De toen geproduceerde jonge generatie vraagt ongeveer 20-25 jaar later zelf om woningen en dat hebben we tot de dag van vandaag geweten. Bovendien concentreert getalsgewijs de stroom van woningzoekenden zich in toenemende mate op de verstedelijkte gebieden. In zo'n situatie kan men aanvankelijk gemakkelijk bestemmingsplannen aan de bestaande steden en dorpen breien, grond voor nieuwe winkels en kantoren in het centrum vrijmaken en industrieterreinen creëren aan die kant van de stad vanwaar de wind het minst vaak waait.

Nu maken we een gedachtesprong naar het jaar 1972 en we proberen te analyseren wat er sindsdien globaal heeft plaatsgevonden. Allereerst heeft de bevolking, uitgedrukt in het aantal zelfstandig wonende, werkende personen/gezinnen, zich enorm uitgebreid. (1). Ten tweede heeft er een enorme welvaarts groei plaatsgevonden. (2) en tenslotte hebben steeds meer mensen werk gevonden in de dienstensektor, en steeds minder in de landbouw en de totaal van karakter veranderde industrie. (3).

Groei woningbouw

Door de bevolkingsgroei en de gezinsverdunding is de oppervlakte woningbouw zo toegenomen dat allerlei grotere steden die in een ring rondom de oude bebouwing woningen hebben gebouwd compleet zijn volgegroeid of soms zelfs zijn dichtgegroeid. Veel woningzoekenden zijn uitgeweken naar kleinere plaatsen rondom deze grote steden waar de woningen goedkoper of fraaier gelegen waren (geen hoogbouw; rekreatieve omgeving).

Mensen met een wat hoger inkomen prefereerden de bouw van een *eigen* woning buiten de stad omdat er voor hen in de stad geen bouwgrond beschikbaar was voor aantrekkelijke private laagbouw. Veel gemeentebesturen van grotere plaatsen hebben lange tijd de nadruk gelegd op massale goedkope bouw, en de besturen van omliggende gemeenten die hun gemeente gaarne zagen groeien, waren bereid de forensen op te vangen. Dit boven omschreven proces van vlucht uit de steden is door de stijgen-

de welvaart eerst goed mogelijk geworden. Men ging domweg met de eigen auto naar het werk in de grote stad. Uit de volkstelling 1971 is gebleken dat het aantal buiten hun woonplaats werkenden is toegenomen van 27% in 1960 tot 40% in 1971. Ongeveer 1 miljoen mensen reist dagelijks heen en weer naar het werk, en daarvan gaat 47% met de eigen auto tegen 7% in 1960. Het aandeel van het openbaar vervoer daalde van 41% tot 20%. Trouwens van alle 1,9 miljoen autobezitters gebruikt 60% de auto voor het woon-werkverkeer.

De stadscentra

Het wordt nu tijd om te beschouwen waar onze bevolking hun beroep uitoefent. In 1968 werkte 52% van de werkende bevolking in de tertiaire sektor (overheid, handel, banken, vervoer en andere diensten), 40% in de sekundaire sektor (industrie, ambacht, bouwnijverheid) en 8% in de primaire sektor (land- en tuinbouw, visserij en mijnbouw).

Nu is er in elke kleine plaats of in elke stadswijk wel enige werkgelegenheid, omdat een deel daarvan verbonden is aan de direkte leefomgeving (bv. deel der middenstand, deel overheidspersoneel, deel onderwijs), maar het overgrote deel werkt buiten de eigen kleine gemeente of buiten de eigen wijk, en hiervan is een groot deel gekoncentreerd in de nabijliggende stadscentra (winkels, kantoren, industrie, grote bouwobjecten). Wanneer we er van uitgaan dat deze voorzieningen zich uitbreiden als de bevolking groeit, dan kunnen we konkluder-

deren dat in deze centra in de loop der tijd talloze activiteiten zijn samengeperst. Gedeeltelijk is dit mogelijk geworden doordat een stuk woonfunctie uit de binnensteden is verdreven, gedeeltelijk door het wegdrukken of het vertrek van marginale bedrijven; verder is de grond intensiever gebruikt door hoog in de, is economisch zwakke, lucht te bouwen.

Toekomstperspectief

En zo zijn er dan structuren ontstaan die onze huidige verstedelijkte samenleving kenmerken. Deze structuren zijn de neerslag van enerzijds forensisme en buiten wonen en anderzijds concentratie van werken, winkelen, amusement en cultuur in oude binnensteden.

De vraag is of deze tendensen in de toekomst door kunnen gaan. Het antwoord daarop moet zonder enige twijfel *neen* zijn, want onze binnensteden gaan kapot en onze natuur- en landbouwgebieden worden bedorven doordat rondom de grotere steden op den duur alles aan alles vastgroeit. De bevolking accepteert de steriele woningbouw in de grote steden niet meer en wanneer we allemaal buiten gaan wonen en onze auto meenemen naar het werk, dan verstoppen we onze belangrijkste wegen.

Het is noodzakelijk om bestaande en nieuwe stadsuitbreidingen tot aantrekkelijke woongebieden te maken die voor het openbaar vervoer toegankelijk zijn. De stadscentra kunnen geen kantoren e.d. blijven aantrekken; waarom kunnen niet wat meer naar buiten gelegen concentraties worden geprojecteerd langs vervoersassen van het openbaar vervoer? Langzamerhand moeten we ons totale woonmilieu gaan richten op optimale leefbaarheid bij een stabiele bevolkingsomvang van ongeveer 17 miljoen Nederlanders. Ruimtelijke planning achteraf is een onmogelijkheid en lapwerk achteraf kost erg veel geld. Echt regeren is vooruitzien binnen onvolkomen toekomstige voorspellingen en dat biedt méér mogelijkheden voor minder geld.

jan weggemans

Vlagincident

Op het najaarscongres 1971 te Zuidlaren waren 4 JOVD-vlaggen aanwezig waarvan 2 van de afdeling Zuidlaren (gemerkt! !). Na afloop had de afdeling Zuidlaren één vreemde en één eigen vlag.

Wie komt de vlag wisselen bij: Dineke Uildriks, Kliene Lelistraat 1, Groningen?

De inkomensverdeling in Nederland

Een van de gevolgtrekkingen uit het rapport van de Clug van Rome is, zoals bekend, dat een ongebreidelde economische groei tot uiteindelijk zeer ongewenste toestanden leidt, die zelfs het bestaan van de mensheid gaan bedreigen.

Voor sommige delen van Nederland is reeds nu de vraag actueel of het netto resultaat van de economische groei nog wel positief is. De versnelde inflatie houdt hiermede ook stellig verband en te verwachten is dat dit verband in de toekomst nog sterker zal worden, aangezien de massa zich (nog) niet wil neerleggen bij een matiging in de bestedingsgroei, die voor een steeds groter deel zal moeten worden afgeleid naar de collectieve sfeer, omdat nu eenmaal niemand in zijn eentje water en lucht kan zuiveren, hetgeen vroeger zgn. vrije (gratis) goederen waren.

Mede daardoor wordt door velerlei groeperingen de kwestie van de inkomensverdeling weer opgerakeld. in

marxistisch jargon: Als het systeem niet langer in staat is de arbeiders te paaien met een voortdurende welvaarts-groei, dan zullen deze weer hun aandacht op de klassenstrijd gaan richten en trachten een groter deel van de niet meer groeiende nationale koek binnen te krijgen.

Als men dan de laatste tijd steeds meer hoort dat de inkomensverdeling in Nederland te scheef is en dat deze ook maar niet wil verbeteren, zeer tot ongenoegen van vakbeweging en aanverwante artikelen, lijkt het gewenst deze kwestie eens voor de Driemasterlezers na te gaan.

Zonder concrete cijfers te noemen blijft alle gepraat over een rechtvaardiger inkomensverdeling (een van de eisen van het JOVD-minimumprogramma) in feite „geteut“.

Welnu, wij hebben het Statistisch Zakboek 1971 er op nageslagen en daaruit is de volgende voor ons doel interessante tabel af te leiden:

INKOMENSVERDELING NAAR BRUTO-INKOMEN in 1967 van belastingplichtigen (natuurlijke personen) exclusief jongeren t/m 20 jaar en ouderen van 65 jaar en ouder.

inkomensklasse	aantal	in % totaal	gezamenlijk	
			inkomen in mln. gld.	idem in proc. totaal
0- 6.000	682.700	17.2	2.071	4.3
6.000- 10.000	1.445.500	36.4	11.638	24.4
10.000- 15.000	1.086.100	27.4	13.036	27.3
15.000- 20.000	355.200	8.9	6.069	12.7
20.000- 50.000	344.000	8.7	9.706	20.4
50.000-100.000	43.700	1.1	2.903	6.1
meer dan 100.000	12.600	0.3	2.267	4.8
Totaal	3.969.800	100.0	47.690	100.0

Analyse van de tabel

Indien we voor 1967 de inkomensklasse boven de f 20.000 per jaar als de groep der hogere inkomens betitelen (f 20.000 in 1967 komt overeen met ruim f 25.000 in 1972) dan valt 10,1% van alle belastingplichtigen in deze groep. Samen verdient deze 31,3% van het totale door alle belastingplichtigen verdiende bruto-inkomen ad. f 47,7 mld. De hoogste inkomensgroep verdient gemiddeld dus ca. drie maal zoveel als de gemiddelde belastingplichtige uit de totale populatie van ruim 3,9 mln. personen.

De lagere inkomensgenieters, laten we zeggen de groep van f 6.000 tot f 10.000, vormen 36,4% der belastingplichtigen doch verdienen slechts 24,4% van het totale bruto-inkomen, zodat deze inkomensgroep gemiddeld ongeveer tweederde van het algemene gemiddelde verdient.

Enkele belangrijke conclusies

Uit het voorgaande is op te maken dat de belastingplichtigen van de groep boven de f 20.000 gemiddeld 4,6 keer zoveel verdienen als die in de groep van f 6.000 tot f 10.000. Een tweede belangrijke conclusie is dat, als we volstrekke inkomensnivellering zouden doorvoeren, de laatste groep er bijna 50% op vooruit zou gaan. Immers, het algemene gemiddelde is f 12.013, terwijl het gemiddelde van deze lage categorie f 8.051 bedraagt.

Voor een objectief beeld van de inkomensverhoudingen zou men in de weergegeven tabel de allerlaagste inkomenscategorie eigenlijk buiten beschouwing moeten laten. In deze groep zullen namelijk grotendeels partitimers voorkomen. Als we inderdaad deze groep niet meerekenen komt het

algemene gemiddelde op f 13.878, dan zou de groep f 6.000-10.000 zich bij volstrekke nivellering zelfs 72% verbeteren.

Het fabeltje in het land der inkomenspolitiek

Na verwerking van bovengenoemde

Wat weet U van

kiesrecht, medezeggenschap, politieke partijen, inkomens- en bezitsverdeling.....

Cursus

BURGERSCHAPSKUNDE
40 schriftelijke lessen
voor f 25.—.

het raadslidmaatschap, begroting, ruimtelijke ordening gewestvorming.....

Cursus

DE GEMEENTERAAD
23 schriftelijke lessen
voor f 20.—.

invloed van de burger, parlement, gemeente, economisch beleid, recht, dienstplicht.....

Cursus voor jongeren

POLITIEK BEKEND
12 schriftelijke lessen plus documentatiemappen voor f 9.50

(in samenwerking met de Ned. Politieke Jongeren Contact Raad).

Vraag nog heden een gratis prospectus onder vermelding van de naam van de cursus(en) en de letters DM bij:

Stichting
Burgerschapskunde
POSTBUS 349 - LEIDEN

cijfers kan men niet meer om het probleem van de inkomensverdeling heen door te zeggen dat de lagere inkomens van inkomensnivellering nauwelijks wijzer zullen worden. Dergelijke uitspraken zijn fabeltjes, die waarschijnlijk door het eigenbelang van mensen met goede inkomens worden ingegeven.

Vergelijking van de besteedbare inkomens

Aangezien de overheid door onder andere het belastingstelsel een zekere verdelingspolitiek voert, is het voor een goed inzicht in de welvaartsverdeling beter om de besteedbare inkomens met elkaar te vergelijken. Het beeld verandert daardoor natuurlijk wel. In 1967 bedroeg het gemiddelde besteedbare inkomen (dus na aftrek van belastingen) 82,3% van het bruto-inkomen. De inkomensgroep f 6.000-f 10.000 behield echter ca. 88% van haar bruto-inkomen; de hoogste inkomensklasse ca. 69%. In bedragen komt het gemiddelde voor beide groepen dan resp. op f 7.085 en f 25.683, zodat de hoogste inkomensklasse dus 3,6 keer zoveel kan besteden per belastingplichtige dan de groep 6.000/10.000.

Zouden we nu weer totaal gaan nivelleren, dan komt de laatste groep 60% beter uit. Dus nog alleszins de moeite waard zou je zeggen.

Inkomensverdelingspolitiek

Hierop willen we niet diep ingaan, aangezien het ons vooral om het aan de kaak stellen van het vele vrijblijvende geleuter over dit onderwerp te

doen is. Wie bezwaar heeft tegen de huidige inkomensverdeling moet maar precies zeggen welke verhoudingen hij of zij dan wél redelijk vindt. Dus hoeveel meer iemand, die zeer belangrijke maatschappelijke prestaties levert, qua besteedbaar inkomen mag hebben dan iemand met minimale prestaties. Waarbij men dan ook nog mag aangeven wat men maximaal en wat minimaal vindt. In de eerste groep zou je bijvoorbeeld ministers, directeuren van grote ondernemingen en scholen, vooraanstaande wetenschapsmensen, internationaal gewaardeerde artiesten en kunstenaars enz. kunnen onderbrengen. In de tweede groep de ongeschoolden en bijstandstrekkers.

Momenteel komen in Nederland verhoudingen voor die veelal royaal meer zijn dan 10:1. Sommige mensen verdienen 15, 20 of nog maal zoveel dan anderen en daarbij gaat het lang niet altijd om betrekkelijk korte perioden uit iemands carrière, zoals bijvoorbeeld bij „Cruiffie“.

(In bovenstaande analyse ging het alleen om gemiddelden van vrij grote groepen).

Inkomenspolitiek en de Club van Rome

Naar onze mening zijn de zojuist genoemde verhoudingen, in het licht van de matiging die de Club van Rome en anderen ons zo dringend aanbevelen, niet langer meer aanvaardbaar.

Hoe de verhouding tussen maximum en minimum dan wel moet zijn is vanzelfsprekend een moeilijke zaak, vooral in ons land van dominees en t.v.-

forums en paneldiscussies. De uitkomst zal mede afhankelijk zijn van de waarde die men aan een, selectieve, economische groei blijft toekennen.

Is eenmaal een compromis bereikt, dan moet het hierop af te stemmen inkomensbeleid ook zodanig zijn dat subsidiëring van de lagere inkomens in met name woningbouw en sociale voorzieningen niet langer noodzakelijk is.

De moraal van dit verhaal

Het zij nogmaals gezegd, dit artikel beoogt niet het aangeven van een oplossing. Dat zou ook een arrogante zienswijze impliceren.

Het wil echter in het bijzonder in liberale kring uitnodigen om eens met een aantal concrete desiderata met betrekking tot inkomensverdeling te komen. Te lang is men hier namelijk te makkelijk over het probleem heen gegaan door te stellen dat iemand met veel verantwoordelijkheid, die hard werkt, daarvoor behoorlijk mag worden beloond. Er is praktisch niemand in de wereld die daartegen bezwaar maakt. Het gaat er echter om of zo iemand b.v. twee, vijf, tien of twintig keer zoveel van de door *allen* tot stand gebrachte welvaart mag consumeren dan een ander, die, om wat voor redenen dan ook, minder presteert.

Misschien dat de VVD in dezen eens het achterste van haar tong wil laten zien. Dat zou erg belangrijk voor de politiek in ons land zijn.

jan Iambers

**Isolatie- en
Plaatwerkbedrijf
ROTAMISOL**

**Uitvoerders van warmte-,
koude- en geluidsisolatie**
Kantoor: Verschoorstraat 69-71,
Rotterdam, tel. 010 - 273954
Couperusstraat 48, Ridderkerk,
tel. 01804 - 5503

Strijdt voor Vrijheid en Democratie voor
iedereen, behalve voor Houtvernielers.

Bestrijdt deze door uw hout onder hoge
druk te laten impregneren bij:

v. d. SIJDE's HOUTBEREIDING N.V.
SPUI 40 — STRIJEN — TELEFOON 01854 - 280

Alternatieve redaktie?

Het volgende nummer van de Driemaster zal — in samenwerking met enkele redaktieleden — gevuld worden door een groep vrijwilligers uit de afdelingen Groningen, Zuidlaren en Fivelingo.

Een verdergaande motie werd terecht verworpen. Er werd o.a. in gesuggereerd dat de redaktie ingezonden stukken uit de afdelingen weerde, hetgeen

niet met bewijzen gestaafd kon worden.

Voorts werd in de motie gesteld dat positieve bijdragen van leden zeer gewenst zijn. Jammer voor de alternatievelingen maar deze bijdragen blijven tot spijt van de redaktie achterwege. Bij tijdig overleg zal de redaktie ze graag inpassen. Niet vergeten mag worden dat het kongres zich in het koele heeft uitgesproken voor the-

ma-nummers. Vandaar dat overleg! Korte marginalia zijn overigens gemakkelijk in te passen.

We hopen nu in goede samenwerking het eerstvolgende nummer te redigeren. In het besef dat een deel der alternatievelingen ook wel eens van mening is geweest dat de Driemaster moest verdwijnen, is er bepaald sprake van vooruitgang in de onderlinge relaties!

(red.)

De oude binnensteden

In het voorgaand artikel is geschetst dat we door de grote druk van de auto en de voortgaande concentratie van bepaalde soorten werkgelegenheid in de oude binnensteden bezig zijn onze binnensteden kapot te maken. Een aantal processen die onze binnensteden bedreigen moeten integraal aangepakt worden, willen we niet vanzelf vastlopen met alle onprettige konsekwenties van dien.

Het stratenpatroon van onze binnensteden stamt uit de tijd dat er nauwelijks auto's waren. Qua wegenpatroon en qua parkeergelegenheid kunnen we de verkeerstromen daarom nooit opvangen tenzij we her en der parkeergarages aanleggen en wegen verdubbelen, maar daarmee zijn we dan erg veel geld en erg veel binnenstad kwijt, en dat is een dubbele verliespost.

Door de trek uit de binnenstad en de komst van nieuwe wijken en forensenakkers is een splitsing ontstaan naar inkomens- en leeftijdsgroepen. In de oude binnensteden treffen we relatief veel alleenstaanden aan, vooral jongeren maar ook bejaarden; in de oude wijken vlak rondom dit centrum vooral de lagere inkomensgroepen.

Door het afstoten van de woonfunctie en van marginale bedrijven en de vervanging door opslagruimten en kantoren e.d. wordt de binnenstad eentonig en saai. Denk aan de schaalvergroting door de afbraak van lagere bebouwing en de vervanging door grote, hoge gebouwen en grootse verkeersvoorzieningen. Voor mijn gevoel is een ideale binnenstad een beperkt, samenhangend gebied met een variatie van maatschappelijk hoogwaardige stedelijke voorzieningen. Dit impliceert een menging van functies als wonen, werken, winkelen, amusement en cultuur in een bonte afwisseling. Zo'n centrum is hoogwaardig omdat er op een beperkt gebied dingen te koop of te zien zijn die ergens anders in de regio niet verkocht of gepresenteerd kunnen worden, en omdat men er een grote keuze heeft in activiteiten en artikelen. Dit is uniek voor een stadscentrum omdat het de kern is van een bevolkingsrijke omgeving, bestaande uit individuen die elk met een eigen smaak in dit stadsleven meedoen. Kortom: gevarieerde keuze mogelijkheden in werken, winkelen, e.d. voor iedereen.

Dreigend perspectief

Dit bonte geheel wordt echter door diverse processen *bedreigd*. Allereerst beschouwen we de *winkelfunctie*. Door de vestiging van grote winkelcentra zoals V & D, Hema, C & A e.d. in de buitenwijken en in de forensengebieden wordt de winkelfunctie van de binnenstad uitgehold. De stad als geheel van de omgeving raakt over-

zadigd met winkels en daarvan drijven de winkeliers met de „oudste rechten”, namelijk die in de oude centra' de dupe te worden. Geen bezwaar bestaat uiteraard tegen beperkte wijkwinkelcentra waarin zelfstandigen uit de oude woongebieden ook een kans krijgen. Door oorzaken buiten hun schuld (verkeerskongestie en afsterving woonfunctie) worden zij de dupe van een van gemeentewege mede bevorderde overbewinkeling.

Ook de *woonfunctie* van de binnenstad en de oude wijken daaromheen, wordt bedreigd. Gezinnen met kinderen trekken weg door het gebrek aan speelgelegenheid, gebrek aan parkeerruimte (de straten staan vol auto's) en de verouderde woningen. Het is urgent met overheidshulp de woningen te moderniseren en slechte woningen af te breken ten gunste van speel- en parkeergelegenheid voor de bewoners. Is het logisch een van ouds bestaande woonfunctie vlak bij en rondom de centra van werkgelegenheid in stand te houden?

Naast bedreigde functies zijn er ook *bedreigende functies* zoals het *verkeer en vervoer*. Ook al kunnen de oude centra de toenemende autovloed niet verwerken, aan de andere kant moeten ze toch toegankelijk blijven voor het functioneren van een hoogwaardig centrum. Het gaat om een balanceren tussen twee kwaden, waarbij er voor de auto alternatieven bestaan. Het woon-werkverkeer per auto (niet-aanwonende langparkeerders) komt als eerste verkeerssoort voor totale liquidatie in aanmerking. De grote massa van de forensen heeft helemaal geen auto nodig bij het woon-werkverkeer en kan best per fiets of per openbaar vervoer reizen. Dat scheelt al flink in de spitsuren. Door invoering van parkeermeters en éénrichtingsvervoer kan de binnenstad toegankelijk blijven voor kortparkeerders (winkelbezoek, zakenbezoek e.d.) en 's avonds mag wat mij betreft iedereen per auto de binnenstad in voor een bezoek aan bioscoop, theater of café. Parkeergarages zijn duur in aanleg en exploitatie en ze zullen dus nooit voor het woon-werkverkeer gebruikt mogen worden. (Immers dan is er nog een spitsuurprobleem). Voorwaarde voor een beperking van het woon-werkverkeer is dat het openbaar vervoer zich

kan ontplooiën. Nieuwe wijken moeten daarom rondom vervoerslijnen van het openbaar vervoer gepland worden. Interessant is dat in een middelgrote stad als Groningen het aantal fietsers vele male groter is dan het aantal automobilisten, zodat men door de bevordering van deze gezonde vervoersvorm middels speciale fietsroutes het woon-werkverkeer per auto kan terugdringen.

Een andere bedreiging voor de oude binnenstad vormen de zogenaamde *monokulturen* en de activiteiten van *projektontwikkelingsmaatschappijen*. Monokulturen bestaan uit één of meer aaneengeschakelde grote gebouwen die alle bebouwing eromheen letterlijk weggedrukt hebben en datgene wat er thans nog staat figuurlijk wegdrücken. Allereerst kan men hier denken aan instituten zoals ziekenhuisuitbreidingen, grote kantorencomplexen, e.d. maar ook aan wat kleinere nieuwbouwblokken. Deze blokkendozen verpesten de architectuur van de omgeving en 's avonds zijn het vaak doodse eilanden. De projectontwikkelingsmaatschappijen — partikuliere beleggers — proberen veelal grote terreinen op te kopen en deze te vullen met een aantal voor hen winstgevende activiteiten. Hiertoe schijnt helaas niet de woningbouw te behoren en evenmin de woningverbetering. Het gevaar schuilt vooral hierin dat er activiteiten worden gevestigd die moeilijk passen binnen de ontwikkeling die het gemeentebestuur (gemeenteraad) gewent acht. Ook bij samenwerking met de gemeente zit er een kans in dat de deskundigheid van deze maatschappijen die van het gemeentelijk apparaat volkomen overtroeft, zoals o.a. bleek bij de binnenstad van Utrecht.

Overheidsbeleid

Tenslotte nog enkele opmerkingen over de rol van de *gemeentelijke overheid*.

Waar de gang van zaken in buurgemeenten van belang is, staat de stadsgemeente machteloos, tenzij Gedeputeerde Staten ingrijpen.

Voor de binnenstad is het van belang dat het gemeentebestuur een binnenstadsbeleid ontwerpt met duidelijke doelstellingen waaraan alle ruimtelijke ontwikkelingen in de gemeente getoetst kunnen worden.

Vervolgens moet de gemeenteraad zeggenschap hebben over toekomstige bestemmingen. Gedeeltelijk kan dit bij de huidige wetgeving door bestemmingsplannen te maken en door selectief en taktisch percelen grond aan te kopen. De mogelijkheden tot ontruiming en aankoop door de gemeente zullen echter uitgebreid moeten wor-

(lees verder op pagina 11)

DE JOVD MOET OP DE BRES VOOR DE GEESTELIJKE VRIJ- HEID VAN DE MENS

Nu is het in Christelijke kringen gebruikelijk dat de dag beëindigd wordt met een overdenking. Het afsluiten van een bepaalde periode geeft meestal ook te overdenken. Bij de beëindiging van diverse jaren bestuurs- en redactie-activiteiten voor de JOVD ontkom je daar ook niet aan.

Mijn lidmaatschap van de JOVD telt al zo'n 10 jaren en een terugblik constateert duidelijk dat er een geweldige evolutie heeft plaats gevonden. Een evolutie met veel positieve zijden, maar toch ook een zorgwekkende tendens.

Het bestaansrecht van een politieke jongerenorganisatie was in het begin der jaren '60 een heel andere dan die van nu. De organisatie hield zich bezig met studie en informatie op politiek terrein. In de doelstelling is theoretisch niet zo veel veranderd. 'De vereniging heeft ten doel jongeren in kennis te brengen met en te doordringen van de verantwoordelijkheden welke het staatsburgerschap hun oplegt'.

Kwantitatief telde de organisatie in 1965 zo'n 2000 leden, waarschijnlijk niet omdat toen de politieke belangstelling zo groot was. Gezelligheid was een heel belangrijk aspect in de organisatie. Het organiseren van enkele feestavonden stond in ieder bestuursprogramma, toen wellicht een effectieve manier om je doelstelling gedaante te geven. Een groot ledenkwantum biedt uiteraard meer mogelijkheden je kwaliteit te vergroten. Het scala van politieke activiteiten was vrij uitgebreid. Studie en informatie namen een belangrijke plaats in. De politieke opstelling was meestal erg vrijblijvend. Dit kon ook, want tussen de VVD en de PvdA was er voor de JOVD een enorme speelruimte, hetgeen minder gauw tot een kritische opstelling leidde. Het bestaan van en de activiteiten van de politieke jongerenorganisaties hadden ondertussen wel een evolutie bij de partijen en bij de jongeren zelf te weeg gebracht. Vroeger was politiek alleen voor ouderen die de nodige ervaring en wijsheid hadden opgedaan, waardoor je tot je veertigste het predikaat 'jongere' behield. De betrokkenheid en de visie die uit het politieke fröbelwerk voortkwam heeft de ouderen er aan doen wennen dat ook jonge mensen mee kunnen denken en praten over hun eigen leefsituatie en die van een ander. En dat zij ook kunnen meedoen in het politieke spel. Iets sneller ontstond er bij de jongeren zelf steeds meer de behoefte om ook volwaardig mee te participeren in de politieke

Resolutie leefbaarheid

De JOVD in vergadering bijeen te Soesterberg op 4 juni 1972, overwegende,

- dat de huidige wereldsituatie zich kenmerkt door een exponentiële groei van bevolking en kapitaalsinvesteringen;
 - dat onbeperkte voortzetting van deze tendens uiteindelijk moet leiden tot de ineenstorting van elk voorstelbaar maatschappelijk systeem;
 - dat alleen het efficiënter benutten van beschikbare energiebronnen, hulpbronnen en bebouwbare grond uiteindelijk slechts uitstel van executie geeft;
 - dat uit de resultaten van de tot nu toe ondernomen onderzoeken moet worden aangenomen dat de verschillende probleemgebieden onderling nauw zijn verweven en derhalve deeloplossingen geen soelaas bieden bij het streven deze wereld leefbaar te houden;
 - dat, mede door de tot stand gekomen vorm van verstedelijking, de mens sterk is vervreemd van zijn natuurlijke omgeving en bestaansvoorwaarden;
 - dat de welvaartskloof tussen arme en rijke landen steeds groter wordt;
 - dat het internationaal overleg over de oplossing van de factoren die de leefbaarheid op deze wereld bedreigen tot nu toe onvoldoende moet worden genoemd.
- sprekt als haar mening uit,
- dat een actieve bevolkingspolitiek, gericht op sterke afname van de groeisnelheid van het wereldbevolkingscijfer van essentieel belang is, waarbij de hoog ontwikkelde landen reeds moeten streven naar een stabilisatie van het bevolkingscijfer op korte termijn;
 - dat een nationale en internationale economische planning, zulks de regulering van de kapitaalsinvesteringen tot doel heeft, noodzakelijk is;
 - dat efficiënter benutten van de beschikbare energiebronnen, hulpbronnen en bebouwbare grond in combinatie met bovenstaande maatregelen kan bijdragen tot stabilisatie van de economische groei op een maatschappelijk acceptabel niveau;
 - dat bij de industriële productie meer gestreefd moet worden naar verbetering van de kwaliteit en vergroting van de duurzaamheid van consumptiegoederen, teneinde verspilling van grondstoffen en energie tegen te gaan;
 - dat tevens de ontwikkeling en toepassing van milieuvriendelijke producten moet worden gestimuleerd, terwijl dit van de milieuschadelijke producten moet worden tegengegaan, waarbij een selectief reclamebeleid een rol kan spelen;
 - dat een verandering noodzakelijk is van de maatschappelijke instelling ten aanzien van de verbruiksgoederen en afval door het bevorderen van maatregelen die zijn gericht op het weer in omloop brengen van deze stoffen (recycling);
 - dat er nieuwe normen moeten worden gesteld t.a.v. de technologische ontwikkeling waarbij naast economische aspecten, de milieutechnische aspecten hun plaats krijgen zo lang de milieuproblematiek nog niet vertaald kan worden in economische termen;

partijen. Op dat moment hebben de bestaande partijen en met name de VVD heel duidelijk de boot gemist. Als zij tijdig de jongeren als volwaardig participerende leden hadden erkend, zou D '66 niet zijn opgericht of aanzienlijk minder aanhang hebben gehad.

De oprichting van D '66 heeft een grote rol in het voortbestaan van de JOVD gespeeld. Kwa programma stond de JOVD dicht bij D '66, immers dit kwam voort uit de JOVD geleiden. O.a. de gedachte over het districtenstelsel in Nederland presenteerde de JOVD al in 1964 (alhoewel ze er zich later op heeft beroepen). Deze nieuwe partij Democraten '66 vond dan ook veel sympathie onder de JOVD-ers. De onafhankelijke positie, in goede verhouding met de VVD kwam daardoor ernstig in de knel.

Interne conflictsituaties teisterden de JOVD en ook de VVD uitte zich boos. De opstelling van de JOVD werd door deze situatie minder vrijblijvend. In 1967/'68 was het niet meer mogelijk de brede organisatie te blijven. Er moest een keuze gemaakt worden. Velen zullen zich de desbetreffende congressen in Amersfoort en Woudschoten nog wel herinneren. Overal in het land werd gediscussieerd over aansluiten bij D '66 (hetgeen ook opheffing van de jongerenorganisatie betekende), officiële jongerenorganisatie van de VVD worden, alleen studieclub waarin iedereen terecht kon en zelfs opheffing kwam toen ter sprake. Met een kleine meerderheid werd voor informele banden met de VVD gekozen. Met als gevolg dat de organisatie aanzienlijk kleiner werd. Al deze ontwikkelingen gaven mede

- dat een zo breed mogelijk internationaal overleg — niet alleen in EEG-verband — noodzakelijk is om te komen tot een harmonisatie van te nemen maatregelen;
 - dat een daadwerkelijk geïntegreerde oplossing van de opgesomde probleemgebieden slechts mogelijk is als overeenstemming wordt bereikt, tussen de in het bijzonder de grote mogendheden, omtrent de grenzen aan hun militair-economische wedijver;
 - dat een dergelijke politiek op mondiaal niveau slechts kans van slagen heeft als de kloof tussen arme en rijke landen wordt verkleind;
 - dat een bewustmakingsproces tot stand zal moeten komen waardoor elke burger tot het besef zal komen dat een drastische wijziging van zijn consumptie- en leefpatroon van essentieel belang is voor de leefbaarheid van onze wereld;
 - dat voor deze bewustmaking een belangrijke taak is weggelegd voor het onderwijs;
 - dat door de rijksoverheid een milieuverordening dient te worden vastgesteld waarin grensstellende normen worden bepaald voor de belasting van het milieu, waar alle ruimtelijke ordeningsplannen aan getoetst dienen te worden;
 - dat een internationaal facetplan dient te worden vastgesteld voor stilte-, rust-, natuur- en landschapsgebieden;
 - dat de ruimtelijke ordeningsplannen op de korte duur vooral gericht moeten zijn op bevordering van het openbaar vervoer — vooral in de sfeer van woon-werkverkeer —, bundeling van alle vormen van infra-structuur, beperking van de industriële expansie in het westen van het land ten behoeve van andere regio's, bescherming van woongebieden door de aanleg van groenstroken rond industriële vestigingen en het zo veel mogelijk bevorderen van woningverbetering in plaats van stadssanering;
 - dat plannen voor woongebieden meer opgesteld moeten worden op grond van marktonderzoeken;
 - dat de overheid een belangrijke taak heeft ten aanzien van het milieu-onderzoek en dat hiervoor de instelling van een onafhankelijke Raad van Advies voor het Milieubeheer, die kan beschikken over een doeltreffend onderzoek-apparaat, noodzakelijk is;
 - dat de vervuiling in kaart moet worden gebracht door een allesomvattende registratieplicht voor vervuilers, waarbij in principe zo veel mogelijk alle gegevens in de openbaarheid dienen te worden gebracht;
 - dat zo snel mogelijk een volledig geïntegreerde wetgeving tot stand moet komen, waarin alle criteria zijn aangegeven die van essentieel belang zijn voor de bescherming van de leefomgeving;
 - dat deze criteria in nationaal en internationaal overleg moeten worden vastgesteld;
 - dat een goede programmering van de wetgeving noodzakelijk is door het aangeven van korte termijn- en lange termijnprogramma's;
 - dat het ten aanzien van de milieuwetgeving gewenst is dat ook de overheid strikt gebonden is aan de naleving van de vastgestelde voorschriften en dat derhalve afwijkingen daarvan slechts mogelijk zijn krachtens uitzonderingswetgeving;
- en gaat over tot de orde van de dag.

een wending in de taak en doelstelling van de JOVD. De elementen studie, informatie en voorlichting werden langzaam aan ook opgenomen in het onderwijs en televisieprogramma's en ook de vormingscentra's.

Na D '66 opende de andere partijen ook hun deuren voor de jongeren, zodat het politiek participeren nu rechtstreeks verwezenlijkt kon worden in de partijen. En de behoefte aan een gezelligheidsvereniging is overal, maar met name in de politieke sfeer verdwenen. Allemaal redenen waarop de politieke jongerenorganisaties trots mogen zijn, het is iets wat zij bereikt hebben. Na D '66 hebben we nog verschillende nieuwe partijen zien ontstaan, maar geen nieuwe jongerenorganisaties. Deze partijen zijn van mening dat iedereen mee moet kunnen

doen oud of jong en dat je evenmin als een aparte oude van dagenclub een jongerenclub nodig hebt. Een standpunt wat wij allen zullen onderschrijven. En nu het wetsontwerp betreffende verlagings kiesgerechtigdheid is ingediend en daardoor ook de verlagings van de meerderjarigheidsgrens niet meer zo ver weg is, krijgen wij behalve het recht eigenlijk ook de plicht met 18 jaar volledig mee te participeren in de politieke partij. Niet zo gek dat dan de vraag rijst: 'Is er nog wel een taak voor een politieke jongerenorganisatie'. Mijn antwoord daarop is dat *de politieke jongerenorganisatie juist nu een heel belangrijke taak kan hebben*. Het is belangrijk dat jongeren als individu mee participeren in de partij, maar het kan nog veel belangrijker zijn dat zij als

een herkenbare groep in en buiten de partij optreden. We mogen de JOVD best een buitenparlementaire actie-groep noemen, die beter zou kunnen werken dan gerichte belangengroeperingen. Ze moet zich hier ook meer op gaan richten. Voor de partijen zelf is zij in wezen ook onmisbaar. Omdat een zelfstandige jongerenorganisatie niet belast is met de praktische uitvoering van haar politieke beleid, wat voor een partij uiteindelijk het streven is, kan zij haar gedachten gemakkelijker lanceren en deze zonder verdere consequenties gemakkelijk wijzigen.

Zij kan daardoor ook verder gaan in haar ideeën, hetgeen betekent dat zij gemakkelijker vernieuwingen zal aanvaarden en voorstellen. De jongerenorganisatie kan zich dus progressiever opstellen dan de moederpartij. In de volksmond heet dat dan 'Links' en door velen wordt de JOVD te links bevonden, we hebben dat onlangs in een herhaalde discussie in het partijblad van de VVD kunnen lezen. Uiteraard krijg je binnen een p.j.o., waar de leden ook het recht hebben hun mening te vormen, uitschieters zowel naar links als rechts. Maar juist omdat zij niet de verantwoording hebben voor de uitvoering van hun beleid, zullen ze een koers kunnen en moeten varen die, om het woord maar weer te gebruiken, linkser is dan de partij waarmee zij verwant is. Hun plaats als gangmaker — voorloper — is dan een heel belangrijke. Voor de JOVD als liberale organisatie ligt er op dit terrein een heel grote taak. In onze maatschappij die door onze overbevolking steeds meer neigt naar socialisatie kan het liberalisme een grote plaats gaan innemen. Nu we met steeds meer mensen ons kleine aardoppervlak moeten delen hebben we steeds meer aan vrijheden moeten inperken. De materiële vrijheden die bij de liberalen in Nederland vaak te zwaar wogen kunnen we ons niet meer zo veroorloven willen we deze wereld ook voor anderen leefbaar houden.

Maar voor de geestelijke vrijheid van de mens moet nog heel veel ruimte komen. We merken gelukkig al dat het liberalisme in Nederland, wat zich echt niet alleen herbergt bij de VVD, zoekt naar nieuwe vormen. Om het liberalisme hier weer een waardige plaats te kunnen geven zullen er drastische veranderingen in het partijbestel moeten komen, want noch de VVD noch D '66 zijn partijen die het predikaat Liberaal toekomt en die zich niet zullen kunnen omvormen tot een echte liberale partij. De liberalen zullen elkaar moeten zoeken en zich gezamenlijk in moeten zetten voor de geestelijke vrijheid en ontplooiing van

de mens. Als onafhankelijke organisatie zal de JOVD hierin een heel belangrijke rol kunnen spelen, juist weer omdat zij geen rekening hoeft te houden met partijpolitiek en haalbaarheid. De discussie nota over het Liberalisme, maar ook de resolutie milieu kunnen daarbij dienen als een uitstekende leidraad.

Als de JOVD zich kritisch opstelt, verder vooruit durft te kijken dan de VVD, en voortdurend op de bres staat voor het realiseren van de geestelijke vrijheid voor iedereen, heeft zij een taak en bestaansrecht.

Maar als zij zich behoudender of hetzelfde als de VVD wenst op te stellen dan is er voor haar geen taak meer. Dan heeft zij zichzelf overbodig gemaakt!

ANNEKE GIJSBERTS

Jeugdwerkloosheid

Ongeveer 8 maanden geleden heeft het District Noord van de JOVD een verklaring over het probleem van de jeugdwerkloosheid naar het H.B. gezonden, dat zich hier toen heeft achtergesteld en over deze kwestie contact heeft gehad met de heer Keja, lid van de 2e kamer voor de VVD.

De zaak was ernstig genoeg vond de JOVD. Het ging onder andere om het beleid van de ministers Boersma en Geertsema, die er goed aan meenden te doen voor de Rijksoverheid een personeelsstop af te kondigen. Minister Geertsema ging zelfs nog wat verder en heeft blijkens een ANP-bericht van 23 juli 1971 de provincies en gemeenten dringend verzocht het zelfde te doen. De JOVD was van mening dat hierdoor de belangen van de van school komende jeugd onevenredig zwaar zouden worden geschaad en zag derhalve liever een afvloeiingsregeling voor het niet sterk gemotiveerde oudere deel van het ambtenarenapparaat. Overigens vermocht de JOVD ook niet in te zien waarom binnen het overheidsapparaat geen zelfde soort ontslagregeling als bij het bedrijfsleven mogelijk zou zijn.

Inmiddels zijn de maanden verstreken en in juni jl. is het aantal werkloze jongeren beneden de 21 jaar al tot 30.000 opgelopen, waarvan bijna 4.000 net van school komenden (en in juni is vanwege de vakantie nog lang niet iedere abituriënt ingeschreven). Anderzijds is inmiddels blijkens een sociaal onderzoek vast komen te staan dat een niet gering percentage oudere werknemers vanwege hun fysieke conditie eigenlijk al op 60-jarige leeftijd zou moeten worden gepensioneerd. Aangezien wij nog steeds niets, althans niet in het openbaar, van actie

van de heer Keja in deze kwestie hebben vernomen, koesteren wij ernstige bezorgdheid over de bezorgdheid van de VVD-fractie in dezen. Er zijn dit jaar weer vele honderden vragen in het parlement gesteld en één daarvan had best van de VVD over het onderhavige probleem mogen zijn. In zo'n vragenpakket zou ook de eventuele mogelijkheid van aanvullende cursus-

sen voor werkloze jongeren kunnen worden geopperd, die een zekere bufferfunctie tussen de diverse scholen en de arbeidsmarkt zouden kunnen vervullen.

Jammer dat een club als de JOVD in dit soort kwesties alleen maar kan afwachten wat anderen misschien bereid zijn te doen.

jan lambers

DEMOCRATISERING VAN HET ARBEIDSBESTEL IN NEDERLAND

Op vrijdag 20 en zaterdag 21 oktober a.s. organiseert de N.P.J.C.R. een congres over dit onderwerp.

Doel van dit congres is aanzet geven tot politiseren van denken en handelen m.b.t. democratisering van het arbeidsbestel.

Op het programma staan o.a.:

1. Inleidingen door deskundigen gevolgd door een reactie van co-referaten en discussies.
2. Panel, met als onderwerp: 'Vakbonden in de prijkrijk, hun bedrijvenwerk en de ondernemingsraden.
Zitting in het panel hebben vertegenwoordigers uit werkgevers- en

werknemerswereld.

3. Politiek forum, waarvoor fractievoorzitters zijn uitgenodigd.

Door de journalist Martin Schouten (Haagse Post) zal een dokumentatie worden samengesteld welke algemene basis-informatie geeft over het thema.

Iedere deelnemer ontvangt deze voor het congres.

Het congres vindt plaats in de R.A.I. te Amsterdam. Geïnteresseerden, *laten dat vele JOVD-ers zijn*, kunnen nadere informatie krijgen bij N.P.J.C.R., Nw. Zijds Voorburgwal 92, Amsterdam, tel. 020-224592.

Ingekomen.

Groningen, 1 juni '72.

Geachte redactie,

Tot mijn verbazing heb ik geen der 5 roddels, door leden van onze afdeling ingestuurd, in uw blad 'Driemaster' kunnen lezen.

Ik moet u eerlijk bekennen, dat me met uitzondering van 'de H.B.-tafel' niets in uw blad interesseert. Verder heb ik dan ook geen letter gelezen. (Alleen maar tevergeefs gespeurd naar de roddelrubriek!)
Mag ik misschien van u vernemen waarom u niet de moeite hebt genomen iets van deze 5 roddels te publiceren?

Ook al vindt de redactie dit niet interessant, daarom kunt u uw eigen leden toch wel een pleziertje doen! U hebt al zoveel meer om te lezen in de 'Driemaster' Voor u mogen dan toch wel 'enkele regeltjes' oninteressant zijn. Zoals ik eerder heb geschreven lezen wij alleen de H.B.-tafel (soms). In afwachting van uw antwoord, teken ik, met de meeste hoogachting,

P. A. UILDRIKS.

Dineke Uildriks, Kl. Lelistr. 1, Gr.

Roddelrubriek

- Toch schijnt de oppositie het beste te werken als ze afwezig is, dan valt het kabinet vanzelf.
- Fia van Veenendaal is nu weer op haar plaats, ze is weer gewoon oma en lapt de ramen.
- Het begrip thuiswerker wordt kennelijk ook door het H.B. gehan-

Lieve Dineke,

Gedeeltelijk voor, gedeeltelijk na het sluiten der kopytermijn zijn enige roddels bij de redactie binnengekomen. Door een communicatiestoring met de drukker zijn de geplaatste roddels tot onze spijt wegge gevallen, waarvoor onze excuses.

Bij de recente redaktievergadering werden de roddels ofwel verouderd ofwel kwetsend bevonden. Niet ieder kan er tegen anoniem beroddel te worden. Vaak zijn ze onbegrijpelijk voor de meeste lezers. Een voorbeeld van de meest begrijpelijke roddel:

'Jan Evenhuis zit vol sex.

Heeft daarom een complex!'

Jammer overigens dat een lid over het blad oordeelt zonder het te lezen. Voor meer nieuws over de roddelrubriek zie elders in dit nummer.

redactie

teerd, want Ton zien we nooit.

Jammer dat onze voorzitter nog steeds moeite heeft met zijn richting-gevoel.

Het district Noord verkeert in een bestuurloos tijdperk. Het oude D.B. beschouwt zich als afgetreden en het nieuwe start pas in september. Wat een rust voor het H.B. (tijdelijk).

(vervolg van pagina 7)

den. Ook zullen de gemeenten voor de aanpak van de binnensteden in het bijzonder en de stadsvernieuwing in het algemeen spoedig meer geld moeten ontvangen van het rijk.

Ter afronding nog een opmerking tegen de oud-liberalen: wie denkt dat we door het vrijheid-blijheid-principe de problemen van de binnenstad kunnen oplossen heeft geen poot om op te staan. Diverse processen zoals het

autogebruik, stadsuitbreidingen, forensisme, verkrotting oude woningbestand, zijn ondanks of juist door dit vrijheid-blijheid-principe volledig uit de hand gelopen. Laat de overheid nu eindelijk eens een beleid gaan voeren op basis van door de gemeenteraad vastgestelde doelstellingen. De meeste Nederlanders zijn niet uit vrije keuze forens, flatbewoner of krotbewoner geworden! jan weggemans

N.V. SCHEEPSWERVEN
voorheen

PIET HEIN
FIRMA W. SCHRAM & ZONEN
WERVEN TE BOLNES
EN PAPENDRECHT

Twee dwarshellingen, elk 115

meter lang. Overdekt droogdok
116x30 meter, geschikt voor
het zwaarste materiaal.

Telefoonnummers
Rotterdam 010 139275
Ridderkerk 01896 3644-3409
Papendrecht
01850 3774 8329-20466

VAN DE HB-TAFEL

HB-activiteiten

— Op vrijdag 5 mei werd de Atlantische Conferentie te Den Haag, een soort hoorzitting van de Atlantische Commissie, namens de vereniging door ondergetekende bijgewoond.

— In verband met de exploitatiemoeilijkheden van de verenigingsbladen van de politieke jongerenorganisaties werd een oriënterend gesprek gehouden tussen de organisaties uit de NPJCR over de mogelijkheden tot samenvoeging. Het gesprek werd gehouden op woensdag 24 mei ten kantore van de NPJCR te Amsterdam, het bracht aan het licht dat nog vele moeilijkheden overwonnen zullen moeten worden voordat een voor iedereen aanvaardbare samenwerkingsvorm is gevonden. Namens de JOVD waren aanwezig Anneke Gijsberts en ondergetekende.

— Op 6 mei werd de districtsdag van het district Noord bijgewoond door Domien van Wees, André Hiemstra, Willy Westerling en ondergetekende.

— Nauwelijks teruggekeerd op vaderlandse bodem woonde ondergetekende op vrijdag 19 mei een discussie-avond van de afdeling Groningen bij. Deze avond had als onderwerp de Volksgezondheid, spreekster was mevr. Veder-Smit.

— Domien van Wees en ondergetekende bezochten 27 mei in aansluiting op een van de vele HB-vergaderingen het VVD-congres over milieuhygiëne.

— Op zaterdag 10 juni bezochten Roy Lantain en ondergetekende de Alternatieve Atlantische Conferentie te Den Haag. Deze conferentie werd georganiseerd door de wereldfedera-

listen en was bedoeld als tegenhanger van de Atlantische Conferentie. Op beide conferenties was de JOVD de enige jongerenorganisatie op politieke basis die acte de présence gaf.

— Op zondag 11 juni hadden Domien van Wees en ondergetekende een kort gesprek met de heer A. W. J. Caron, penningmeester van de VVD, over financiën en organisatie. Door zijn grote ervaring kon de heer Caron ons waardevolle ideeën aan de hand doen.

— Zaterdag 8 en zondag 9 juli woedde ten huize van Domien van Wees een brainstorm met als onderwerp het liberalisme. Op deze bijeenkomst is een discussiestuk geproduceerd over de fundamentele uitgangspunten van het liberale denken.

— Zaterdag 15 en zondag 16 juli had de brainstorm zich verplaatst naar huize De Bondt waar de organisatie onder de loep werd genomen. Het ligt verder in de bedoeling in september een verenigingsraad bijeen te roepen over dit onderwerp.

Afdelingsnieuws

Het afdelingsnieuws is nog steeds een zorgenkindje want slechts enkele afdelingen doen mij consensieus hun mededelingen toekomen.

Hopelijk zal dat volgend verenigingsjaar beter zijn!

Te noemen heb ik nog de volgende activiteiten:

— Op vrijdag 12 mei had de afdeling Fivelingo een discussie-avond over het Eemshavenproject. Mr. J. J. Prins, lid gedeputeerde staten van Groningen en voorzitter van het havenschap Delfzijl, hield een korte uiteenzetting.

— Op vrijdag 26 mei sprak voor de afdeling Zuidlaren Dr. H. P. J. Vos uit Glimmen over het gebruik van

drugs.

— Het district Noord ontwikkelde in de afgelopen periode ook enkele activiteiten. Begin mei werd een verklaring over de Waddenzee uitgegeven.

Zaterdag 6 mei was het feest in Assen: de jaarlijkse districtsdag werd aldaar gehouden. Er werd voor het feest gediscussieerd met het forum bestaande uit de heren Van Riel (VVD), Berger (DS '70), Gruyters (D '66) en De Gaay Fortman (PPR). Forumvoorzitter was oud-JOVD'er Albert Jan Evenhuis.

Tot slot hield het district op 1 juni een vergadering ter voorbereiding van het congres te Soesterberg.

Congres Soesterberg

Het congres dat gehouden werd op 3 en 4 juni in het Kontakt der Kontinenten te Soesterberg had als onderwerp Milieubeheer.

De vier sprekers hielden inleidingen die uiteraard langer duurde dan in het draaiboek stond.

De zaterdagmiddag werd afgesloten met discussie in werkgroepen met de sprekers afzonderlijk.

Zondag werd een resolutie Leefbaarheid aangenomen.

Toen brak de tijd aan van wat een van de meest tumultueuse huishoudelijke vergaderingen genoemd kan worden. Van de stroom van moties werden er slechts twee, zwaar geamendeerd, aangenomen, te weten: 1. de motie Bergen op Zoom die de JOVD graag bij het overleg over het liberaal manifest betrokken zag en 2. de motie van het district Noord t.a.v. de Driemaster; het volgend nummer zal dien ten gevolge in samenwerking met de redactie door een groep vrijwilligers worden uitgebracht.

En last but not least de bestuurswisseling: Arthur Erwards verliet het HB deels om persoonlijke redenen. Beste Arthur hartelijk dank voor alles wat je voor de vereniging hebt gedaan en voor de voorbeeldige wijze waarop jij zonder enige rancune jouw consequenties hebt getrokken uit de op jou geleverde critiek.

Van harte welkom heten we Arthur's opvolger Roy Lantain.

Ook Ellen van Bekkum verliet het HB na ruim twee jaar werk voor de vereniging; hartelijk dank Ellen voor alles wat de vereniging aan jou te danken heeft.

Voor de rest enig schuifwerk met reeds aanzijnde HB-leden: Ely Westerling werd 2de secretaresse en Ton Nieuwpoort werd 7de HB-lid.

De opletende tellertjes hebben al gezien dat het HB nu met een man minder opereert.

Tot de volgende HB-tafel.

duke e. p. dominicus v. d. Bussche

Staalconstructies
 voor alle doeleinden
 Speciaalbedrijf voor
 zwaar plaatwerk
 Constructiewerkplaat-
 sen

W. HUIZER n.v.

CAPELLE a/d IJSSEL
 TELEFOON 01804 - 2657

bouwwerken
 heiwerken
 pijpleidingen
 zinkers
 grondboringen

VISSER & SMIT'S AANNEMING MIJ NV

PAPENDRECHT TEL. 01850-51044

DEZE CHAUFFEUR LAADT EN LOST IN 4 MINUTEN 21 SECONDEN !!!

Hoe kan dat nou? Smpel! Eén chauffeur, één truck en Van Weelde's wissellaadbakken. 'n Enorme besparing op wachttijd, arbeidsloon verzekering en motorrijtuigenbelasting. Alle wissellaadbakken conform toegestane draagvermogens,

voor elk soort vervoer en in diverse afmetingen. De metalen bodemframes zijn uitgerust met draaibare of inschuifbare steunpoten. Iedere truck voorzien van hydraulische hefinstallatie in vermogens van 5 t/m 15 ton.

CARROSSERIE- EN CONTAINERFABRIEK

PAUL & VAN WEELDE N.V.

'S-GRAVENWEG 350 - NIEUWERKERK A/D IJSSEL - TEL. (01803)- 3744 - TELEX 23240

